

Malmö kommun
malmostad@malmo.se

2013-10-04
Dnr 43-2009:3755
1 (6)

Uppföljning av tillsyn i Rosengårdsskolan i Malmö kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Malmö kommun av förskola, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt vuxenutbildning under perioden mars 2010 – november 2011. Tillsynen av Rosengårdsskolan (före detta Rosengårdsskolan F – 5) genomfördes den 20-22 oktober samt 28-29 oktober 2010, med beslut den 21 januari 2011. Malmö kommun fattade under våren 2013 beslut om att lägga ner Rosengårdsskolan 6–9.

Vid tillsynen tog Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten gav barn, elever och studerande i Malmö kommun förutsättningar att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömde om Malmö kommun uppfyllde de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Rosengårdsskolan fick därefter ett beslut med krav om en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa de brister Skolinspektionen konstaterat. Denna redovisning inkom till Skolinspektionen den 8 april 2011 samt 6 september 2011. Skolinspektionen begärde därefter ett kompletterande svar, vilket inkom den 30 april 2012.

Som ett led i uppföljningen har intervjuer med samtliga stadsdelsledningar och utbildningsförvaltningen genomförts. Stadsdelsledningen i Rosengård besöktes den 15 juni 2012. Skolinspektionen har också genomfört uppföljningsbesök på Rosengårdsskolan den 31 maj 2012.

Under perioden november 2012 – februari 2013 inkom sju anmälningar till Skolinspektionen rörande situationen på Rosengårdsskolan som bland annat berörde särskilt stöd och trygghet och studiero. Skolinspektionen begärde ett samlat yttrande från huvudmannen och detta inkom den 22 februari 2013. Skolinspektionen genomförde också ett möte med representanter för huvudmannen med anledning av anmälningarna den 30 januari 2013.

Malmö kommun bereddes möjlighet att senast den 20 april 2013 inkomma med en komplettering för att påvisa att tidigare påtalade brister var avhjälpna. Malmö kommun fick även möjlighet att yttra sig över de protokoll som

upprättats i samband med uppföljningsbesöken under våren 2012 och detta yttrande inkom till Skolinspektionen den 15 maj 2013.

Beslut

Skolinspektionen konstaterade brister i beslut den 21 januari 2011 (dnr 2009:3755). Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av de redovisningar som inkommit från Malmö kommun under perioden 20 oktober 2010 – 10 september 2013, att de brister som framgår under rubriken "Föreläggande" nedan kvarstår. Skolinspektionen bedömer vidare att huvudmannen vidtagit sådana åtgärder att övriga brister som konstaterades i beslutet den 21 januari 2011 (dnr 2009:3755) har avhjälpits.

Avseende kvarstående brister, som beskrivs nedan, förelägger Skolinspektionen Malmö kommun enligt följande.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att skolmiljön vid skolenheten präglas av trygghet och studiero.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Läroplanen anger att eleverna ska möta respekt för sin person och sitt arbete.

I Skolinspektionens beslut den 21 januari 2011 framgick att klimatet tidvis var hårt mellan eleverna på skolgården samt att det fanns hierarkier mellan elever på skolan, som bland annat tog sig uttryck i konflikter och kränkningar gentemot vissa elevgrupper.

I Rosengårdsskolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges att skolan har arbetat med värdegrunden dels genom medarbetarsamtal och dels genom diskussioner om förhållningssätt mellan vuxna och elever/elever för att skapa en bättre miljö för utveckling och lärande. Skolan har

också arbetat med att revidera och implementera likabehandlingsplanen med syftet att motverka konflikter och kränkningar mellan elever.

I kompletteringen anges ett antal åtgärder som skolan vidtagit såsom att pedagogerna arbetar med värderings- och samarbetsövningar på olika sätt, det genomförs ett antal projekt i klasserna, enskilda pedagoger och arbetslag får handledning av stadsdelens resursteam samt att barn- och ungdomsledare har haft dokumenterade motivationssamtal med enskilda individer.

I yttrandet gällande de anmälningar som inkommit till Skolinspektionen anges att skolledningen vill framhålla att kränkningar hanteras enligt särskilda rutiner. Skolledningens bedömning är dock att antalet kränkningar inte är av den omfattning som framgår av anmälningarna. I yttrandet framgår att man anser att antalet kränkningar är betydande och inte acceptabelt. Huvudmannen vill i yttrandet framhålla att situationen i Rosengårdsskolan är bekymmersam och bedömer att ett omfattande förbättrings- och utvecklingsarbete pågår i skolan, men uppger att tidsperspektivet är bekymmersamt och att arbetet går allt för långsamt. Denna uppfattning delas av skolledningen. I yttrandet görs bedömningen att det sedan många år funnits en tradition inom Rosengårdsskolan, som präglas av stort fokus på sociala problematik framför elevernas resultat. För huvudman och skolledning uppges dessa mönster och de värderingar som följer vara orsaken till svårigheten att utveckla skolan i en positiv riktning. Skolledningen vill framhålla att de sociala frågorna måste hanteras hand i hand med elevernas kunskapsutveckling och att fokus måste vara elevernas resultat. För många pedagoger innebär detta ett annat arbetssätt än man varit van vid. Detta uppges vara ett centralt område i pågående förbättrings- och utvecklingsarbete rörande värdegrunden inom skolan.

Det är Skolinspektionens bedömning att lämnad redovisning och genomförda uppföljningsintervjuer visar att Malmö kommun och Rosengårdsskolan inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att skolmiljön på Rosengårdsskolan präglas av trygghet och studiero.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen säkerställa att skolmiljön präglas av trygghet och studiero.

Författning

5 kap. 3 § skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande.

Särskilt stöd

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.

Motivering

Skollagen anger att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Av läroplanen framgår att rektorn har ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

I Skolinspektionens beslut den 24 januari 2011 konstaterades att skolan hade ett fungerande system för identifiering och utredning av elever i behov av särskilt stöd samt att vidtagna åtgärder för de elever som fick stöd följdes upp och utvärderades regelbundet. Ledning, elevhälsoteam och lärare var emellertid eniga om att alla elever i behov av särskilt stöd inte fick det stöd de behövde. På grund av det stora stödbehovet på skolan måste enligt elevhälsoteamet prioriteringar göras och det var främst elever med mycket stora stödbehov som fick tillräckligt med stöd.

I Rosengårdsskolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges att skolan kommer som tidigare, utifrån tilldelade resurser, att prioritera de elever som är i störst behov av särskilt stöd. Skolan ansöker varje år om tilläggsbelopp för elever som har ett extraordinärt behov av särskilt stöd, oftast utan framgång. Vidare framgår av redovisningen att skolan ska förändra specialpedagogernas insatser med målsättningen att alla elever under läsåret successivt ska inkluderas i vanliga klasser.

I kompletteringen beskriver Rosengårdsskolan exempel på åtgärder såsom att elevhälsoteamet träffas regelbundet för att se över åtgärder till elever i behov av stöd. Elevhälsoteamet handleder också arbetslagen i exempelvis upplägg och struktur på undervisningen för att bättre kunna möta elever i behov av särskilt stöd. Vid mentorssamtalen medverkar alltid minst en specialpedagog, för att direkt kunna föreslå insatser.

Skolan får också stöd av det stadsdelsövergripandet resursteamet, vilka dels gör psykologutredningar, dels handleder pedagoger i hur de konkret kan arbeta med elever i behov av särskilt stöd. En hel del kompetensutveckling handlar om hur man kan arbeta med elever i behov av särskilt stöd.

I yttrandet gällande de anmälningar som inkommit till Skolinspektionen uppger skolledningen att i det skede av utvecklingsarbetet där skolan befinner sig så kan inte särskilt stöd ges i den omfattning som eleverna har rätt till.

Det är Skolinspektionens bedömning att varken lämnad redovisning eller de intervjuer som hållits visar att huvudmannen och Rosengårdsskolan vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att eleverna ges särskilt stöd i den omfattning som de har rätt till.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen säkerställa att eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.

Författning

3 kap. 8 § skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer/Rektorns ansvar

Särskilt stöd

Malmö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Skolförordningen anger att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I Skolinspektionens beslut den 24 januari 2011 konstaterades att skolans samtliga elever har annat modersmål än svenska och att behovet av studiehandledning på modersmålet var stort. I beslutet framkom vidare att behovet var större än den tilldelning skolan fick från den kommunövergripande modersmålsenheten och att detta fick konsekvenser för måluppfyllelsen i bland annat de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena. Det framgick också av beslutet att skolan för att tillgodose det stora behovet bland annat gav elever möjlighet till studiehandledning i grupp, men att det ändå inte var tillräckligt.

I Rosengårdsskolans redovisning av vidtagna åtgärder efter tillsynsbeslutet anges att från och med hösten 2011 kommer skolan att fördela och även omfördela studiehandledningen mer flexibelt utifrån uppkomna behov. Detta uppges innebära att elever i behov av studiehandledning periodvis får ökat stöd när

detta efterfrågas av undervisande lärare. I kompletteringen från stadsdel Rosengård anges att för att studiehandledning på ett bättre sätt ska fungera som stöd för att ge möjlighet till ökad måluppfyllelse, behöver såväl formerna för beslut på varje enskild skola, som rutiner hos modersmålsenheten ses över. Vidare framkommer i kompletteringen att många rektorer beslutar om studiehandledning som en stödåtgärd för ökad måluppfyllelse, utan att ta hänsyn till nivån på elevens modersmål. Stadsdelen uppger att varje enskild skola därför måste inhämta synpunkter från modersmåls lärare i samband med upprättandet av ett åtgärdsprogram. Utan dessa synpunkter riskerar beslut om studiehandledning baseras på etnicitet snarare än på det verkliga behovet. Vidare uppger stadsdelen i sin komplettering att vid ansökan om studiehandledning är det elevernas färdighet i svenska som är avgörande, inte deras allmänna behov av stöd. Studiehandledning kommer i första hand att tilldelas elever som varit i Sverige högst tre år.

Det är Skolinspektionens bedömning att varken lämnad redovisning eller de intervjuer som hållits visar att huvudmannen och Rosengårdsskolan vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att elever som har behov av studiehandledning på modersmålet får det.

Mot denna bakgrund ska huvudmannen säkerställa att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Författning

5 kap. 4 § skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Annika Mullaart Ed och Maria Nyman deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Cecilia Rösténus

Undervisningsråd/Föredragande